Prima instanță: Judecătoria Ungheni (judecător Potînga Lilia)
Dosarul nr.2a-480/25 (nr.2-23072373-03-2a-08042025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

28 octombrie 2025 mun.Bălți

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Ivan Parii
Grefier: Radmila Roșca

examinând în ședință judiciară publică, cererea de apel declarată de A.E.Î. „Trestieni Invest" prin intermediul avocatului Postu Marin împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 31 ianuarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Andronache Elena către A.E.Î. „Trestieni Invest", privind nulitatea actului juridic,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La data de 18.05.2023, avocatul Prisac Alexandru în interesele lui Andronache Elena a înaintat cerere de chemare în judecată către AEÎ „Trestieni-Invest" privind recunoașterea nulității contractului de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 încheiat între AEÎ „Trestieni-Invest" și Andronache Elena, recunoașterea nulității dispoziției de plată nr. 309 eliberată de AEÎ „Trestieni-Invest" din 18.06.2007 în care este indicată suma împrumutului de 174000 lei și persoana căreia i s-a eliberat Elena Andronache.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, reclamanta Andronache Elena a aflat de la Gorea Nina despre contractul de împrumut nr. 501 din 18 iunie 2007 în care sunt părți Asociația de Economii și împrumut „Trestieni Invest" și Elena Andronache, în contract menționându-se că, Elena Andronache ar fi primit cu împrumut suma de 174 000 lei de la Asociația de Economii și Împrumut„Trestieni Invest".

Concomitent, din dispoziția de plată nr. 309 eliberată de Asociația de Economii din împrumut „Trestieni Invest" din 18 iunie 2007 în care este indicată suma împrumutului de 174 000 lei, a aflat precum că reclamanta ar fi primit această sumă.

De altfel, reclamanta Andronache Elena susține că, nu a primit nici o sumă de bani de la pârât și nici nu a semnat nici un contract de acest gen și nici o dispoziție de plată cu această Asociație de Economii din împrumut „Trestieni Invest".

Aceste semnături ale reclamantei din contractul de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 în care sunt părți Asociația de Economii și împrumut „Trestieni Invest" și Elena Andronache și dispoziția de plată nr. 309 eliberată de Asociația de Economii din

împrumut „Trestieni Invest” din 18 iunie 2007 în care este indicată suma împrumutului de 174000,00 lei sunt false, nefiind efectuate de Andronache Elena.

Reclamanta solicită a recunoaște nulitatea contractului de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 încheiat între A.E.Î. „Trestieni-Invest” și Andronache Elena și a dispoziției de plată nr. 309 din 18.06.2007 eliberată de A.E.Î. „Trestieni-Invest” pe numele lui Andronache Elena, în care este indicată suma de 174000 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea motivată protocolară din 23.10.2023 în temeiul art.186[1] CPC s-a respins excepția de tardivitate invocată în ședința de pregătire de către reprezentantul pârâtului Gorea Nina.

Prin încheierea din 11.10.2024 s-a respins cererea reprezentantului pârâtului Gorea Nina privind numirea expertizei suplimentare în comisie, precum și obligarea lui Andronache Elena de a fi prezentă pentru a da mostre de semnături și de a fi audiată în ședința de judecată.

Prin încheierea protocolară din 11.10.2024 s-a respins solicitarea reprezentantului pârâtului privind scoaterea acțiunii de pe rol pe motivul invocat că nu a fost respectată procedura prealabilă prevăzută de lege sau în contractul părților în temeiul art. 267 alin. (1), lit. a) CPC.

Prin încheierea protocolară din 12.11.2024 s-a respins solicitarea reprezentantului pârâtului privind scoaterea cererii de pe rol a cererii în temeiul art.267 lit.c) CPC.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 31 ianuarie 2025 s-a admis integral cererea de chemare în judecată.

- s-a constatat nulitatea contractului de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 încheiat între A.E.Î. „Trestieni-Invest” și Andronache Elena și a dispoziției de plată nr. 309 din 18.06.2007 eliberată de A.E.Î. „Trestieni-Invest” pe numele lui Andronache Elena, în care este indicată suma de 174000 lei.

Încasarea cheltuielilor de judecată suportate de către părți nu a fost solicitată.

Solicitarea apelantului:

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 18 februarie 2025, avocatul Postu Marin în interesele A.E.Î. „Trestieni-Invest” a contestat hotărârea Judecătoriei Ungheni din 31 ianuarie 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, avocatul Postu Marin în interesele A.E.Î. „Trestieni-Invest” a menționat că, hotărârea Judecătoriei Ungheni din 31.01.2025 este neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată integral, pe motiv că este vădit neîntemeiată, iar circumstanțele

importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin, inclusiv sub aspectul efectuării expertizei integrale şi repetate ale actelor supuse expertizei, omiterea solicitărilor, privind tardivitatea acțiunii şi a declarațiilor martorilor, argumentele apelantului bazându-se pe temeiurile ce succed.

Referitor la excepția de tardivitate - temei prevăzut de art. 386 (1) lit. a), d), art. 387 lit. c) CPC, reprezentantul apelantului invocă că, instanța de fond a interpretat greșit normele de drept material și procedural privind prescripția și termenul de introducere a acțiunii. Se arată că, reclamanta cunoștea încă din anii 2011–2014 pretinsul fals a semnăturii și identitatea persoanei, însă a introdus acțiunea abia în 2023, cu mult peste termenul legal prevăzut de Codul civil, repunerea în termen nefiind solicitată, iar instanța a ignorat acest aspect, apelantul invocând în acest sens prevederile art.227 alin.(2) lit.c) Cod Civil (ediția până la 01.03.2019).

Indică apelantul că, contractul de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 a fost anterior examinat în procese judiciare finalizate prin hotărâri definitive și executorii, inclusiv Decizia CA Chișinău din 27.05.2014, contractul fiind recunoscut ca valabil. Or, supunerea analizei acestuia după 10 ani, consideră apelantul că, contravine jurisprudenței CEDO și s-a încălcat principiul securității raporturilor juridice (art.6 CEDO).

Totodată, relevă că, nu a fost respectată de către reclamantă procedura prealabilă prevăzută de lege, iar instanța de fond a respins nejustificat cererea de scoatere a acțiunii de pe rol, aplicând eronat dispozițiile art. 267 CPC.

Apelantul atrage atenția instanței că, cererea de chemare în judecată a fost semnată și depusă de avocat în baza unui act de identitate expirat și fără indicarea clară a mandatului de reprezentare, aspect ignorat de instanța de fond, deși această circumstanță atrage nulitatea procedurală.

Mai susține apelantul că, instanța de fond a omis să dispună efectuarea unei expertize repetate în comisie, deși existau contradicții privind semnătura și mențiunea de primire a sumei din dispoziția de plată din 18.07.2007. Astfel, consideră apelantul că, expertiza efectuată nu a fost completă și nu a asigurat contradictorialitatea procesului.

Solicită admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii atacate, respingerea acțiunii ca tardivă, inadmisibilă și nefondată, subsidiar, dispunerea efectuării unei expertize judiciare repetate în comisie.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

În cadrul ședinței în instanța de apel, reprezentantul intimatei Andronache Elena avocatul Prisac Alexandru a reiterat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată. Suplimentar, a declarat că, raportul de expertiză a fost efectuat în anul 2024 în timpul examinării cauzei de către prima instanță prin care a fost constatat că, semnătura nu aparținea doamnei Andronache. Cu referire la raportul de expertiză din 2013, a indicat că, se referă la alt litigiu privind încasarea datoriei de la Andronache Elena în beneficiul AEÎ „Trestieni-Invest”. În raportul din 2024 era scris cu certitudine că, semnătura nu aparține lui Andronache Elena, pe când în cel din 2013 era indicat că probabil semnătura nu aparține, la ambele expertize fiind folosite aceleași contracte pentru formularea

concluziilor. Avocatul Prisac Alexandru a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

AEÎ „Trestieni-Invest” și avocatul Postu Marin în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, procedura citării legale fiind respectată. Totodată, constatându-se că, a fost depusă o cerere de la avocatul Postu Marin prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și a clientului AEÎ „Trestieni-Invest” (f.d.212).

Astfel, în temeiul art.379 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa părților, ce nu s-au prezentat.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul Civil consideră necesar de a respinge apelul din motivele ce succed.

Potrivit art. 362 alin.(1) CPC, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 31 ianuarie 2025 (f.d.158), astfel, apelul din 18 februarie 2025 a fost declarat în termen (f.d.167-168).

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.a) CPC, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.*

Prevederile art. 239 CPC stipulează că, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.*

În temeiul art. 240 alin.(1) CPC, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.*

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești şi de a da posibilitatea instanțelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.

Suplimentar, Colegiul civil remarcă că, hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin.(5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În conformitate cu prevederile art. 121 CPC, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la*

îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În conformitate cu prevederile art. 118 alin.(1)-(3) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Conform art. 373 CPC, *(1) instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.*

Din materialele cauzei, instanța de apel constată că, la data de 21.07.2010 AEÎ „Trestieni-Invest" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Andronache Elena cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității în temeiul contractului de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 și dispoziției de plată nr.309.

Prin hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 27.09.2010 acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat din contul lui Andronache Elena în beneficiul Asociaţiei de economii şi împrumut „Trestieni-Invest" suma datoriei rezultată din neexecutarea contractului de împrumut în mărime de 565500 (cinci sute şaizeci şi cinci mii cinci sute) lei. S-a încasat de la Andronache Elena în beneficiul statului taxa de stat în marime de 16965 (şaisprezece mii nouă sute şaizeci şi cinci) lei.

În cadrul examinării cauzei în ordine de apel, a fost dispusă efectuarea expertizei grafoscopice a semnăturii. Potrivit procesului-verbal nr.1569 din 20.07.2012 a fost imposibilă efectuarea cercetărilor grafoscopice, deoarece materialul comparative prezentat a fost insuficient, pentru a petrece cercetările comparative, a formula concluzii și a răspunde la întrebările formulate.

Ca urmare, potrivit raportului de expertiză nr.702 din 25.04.2013 a fost indicat că „semnăturile de la numele Andronache Elena sunt plasate în rubricile: *Pentru împrumutat* și *Împrumutat* de contractul de împrumut nr.501 din 18.06.2007, încheiat între AEÎ „Trestieni-Invest" și Andronache Elena, **probabil** nu sunt executate de însăși Andronache Elena, dar de o altă persoană (f.d.30-33).

Ulterior, a fost numită o expertiză grafoscopică suplimentară, dacă semnătura din dispozițiile de plată nr.309 eliberată de AEÎ „Trestieni-Invest" din 18 iunie 2007 în care este indicat suma împrumutului de 174 000 lei de la rubrica „Semnătura" este efectuată de Andronache Elena, însă nu au fost prezentate mostrele de scris ale lui Andronache Elena pentru comparație și experții au fost în imposibilitate de a formula careva

concluzii.

Prin decizia Curții de apel Chișinău din 27 mai 2014 s-a respins apelul declarat de Andronache Elena împotriva hotărârii Judecătoriei Nisporeni din 27.09.2010. S-a menținut hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 27.09.2010 fără modificări (f.d.35-39). Instanța de apel în motivarea soluției a indicat că AEÎ „Trestieni-Invest" a făcut dovada raportului obligațional și faptul acordării împrumutului, iar Andronache Elena nu a prezentat probe ce ar confirma faptul că nu a primit suma conform contractului de împrumut sau restituirii împrumutului și a dobînzii calculate.

Colegiul civil constată că la data de 18.05.2023, avocatul Prisac Alexandru în interesele lui Andronache Elena a înaintat cerere de chemare în judecată către AEÎ „Trestieni-Invest" privind recunoașterea nulității contractului de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 încheiat între AEÎ „Trestieni-Invest" și Andronache Elena, recunoașterea nulității dispoziției de plată nr. 309 eliberată de AEÎ „Trestieni-Invest" din 18.06.2007 în care este indicată suma împrumutului de 174000 lei și persoana căreia i s-a eliberat este Elena Andronache (f.d.4-6).

Prin încheierea motivată protocolară din 23.10.2023 în temeiul art.186[1] CPC s-a respins excepția de tardivitate invocată în ședința de pregătire de către reprezentantul pârâtului AEÎ „Trestieni-Invest" Gorea Nina. S-a indicat că potrivit cererii de chemare în judecată obiectul acțiunii este nulitatea contractului de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 și dispoziția de plată nr. 309 eliberată de AEÎ „Trestieni-Invest" din 18.06.2007, obiectul acțiunii fiind fundamentat pe nulitatea absolută care potrivit prevederilor Codului Civil este imprescriptibilă (f.d.52).

Prin încheierea din 22 martie 2024, Judecătoria Ungheni a dispus desemnarea în calitate de instituție care urmează să efectueze expertiza grafoscopică-Centrul Național de Expertize Judiciare. S-a pus expertului spre soluționare următoarele întrebări propuse de către reprezentantul reclamantei Andronache Elena:

1. Dacă semnătura din contractul de împrumut nr.501 din 18 iunie 2007 în care sunt părți AEÎ „Trestieni-Invest" și Elena Andronache de la rubrica „Pentru ÎMRUMUTAT" este efectuată de Andronache Elena?
2. Dacă semnătura din dispozițiile de plată nr.309 eliberată de AEÎ „Trestieni-Invest" din 18 iunie 2007 în care este indicat suma împrumutului de 174 000 lei de la rubrica „Semnătura" este efectuată de Andronache Elena? (f.d.103-104).

Potrivit raportului de expertiză nr.1244-1248 din 25.07.2024 s-a stabilit că Semnătura din numele Andronache Elena cu conținutul *„Andronache"* de la rubrica:

1.„Pentru ÎMPRUMUTAT" din Contractul de împrumut nr.501 din 18 iunie 2007, încheiat între Asociația de Economii și împrumut a Cetățenilor din Valea Țrestieni și Andronache Elena, **nu a fost executată de către Andronache Elena, dar a fost executată de către o altă persoană prin procedeul imitației libere.**

2. Semnătura din numele Andronache Elena cu conținutul *„Andronache"* de la rubrica: - „Semnătura" din Dispoziția de plată pe numele Andronache Elena nr.309 din 18.06.2007, la suma de 174000 lei, **nu a fost executată de către Andronache Elena, dar a fost executată de către o altă persoană prin procedeul imitației libere** (f.d.110-122).

Prin încheierea din 11.10.2024 s-a respins cererea reprezentantului pârâtului Gorea Nina privind numirea expertizei suplimentare în comisie, precum și obligarea lui Andronache Elena de a fi prezentă pentru a da mostre de semnături și de a fi audiată în ședința de judecată (f.d.130).

Prin încheierea protocolară din 11.10.2024 s-a respins solicitarea reprezentantului pârâtului privind scoaterea acțiunii de pe rol pe motivul invocat că nu a fost respectată procedura prealabilă prevăzută de lege sau în contractul părților în temeiul art. 267 alin. (1), lit. a) CPC. S-a menționat faptul că în cazul dat în speța obiectului litigiului nu este prevăzută o cale prealabilă obligatorie (f.d.133).

Prin încheierea protocolară din 12.11.2024 s-a respins solicitarea reprezentantului pârâtului privind scoaterea cererii de pe rol pe motivul invocat și anume art.267 lit.c) CPC. S-a menționat faptul că, conform mandatului se atestă că, avocatul a dispus de dreptul să semneze și să depună cererea de chemare în judecată. (f.d.152).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 31 ianuarie 2025 s-a admis integral cererea de chemare în judecată. S-a constatat nulitatea contractului de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 încheiat între A.E.Î. „Trestieni-Invest" și Andronache Elena și a dispoziției de plată nr. 309 din 18.06.2007 eliberată de A.E.Î. „Trestieni-Invest" pe numele lui Andronache Elena, în care este indicată suma de 174000 lei. Încasarea cheltuielilor de judecată suportate de către părți nu a fost solicitată (f.d.175-178).

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 18 februarie 2025, avocatul Postu Marin în interesele A.E.Î. „Trestieni-Invest" a contestat hotărârea Judecătoriei Ungheni din 31 ianuarie 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d.190-193).

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 14 octombrie 2025 s-a respins solicitarea înaintată de avocatul Postu Marin în interesele A.E.Î. „Trestieni-Invest" cu privire la dispunerea efectuării expertizei repetate în comisie în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Andronache Elena către A.E.Î. „Trestieni-Invest", privind nulitatea actului juridic (f.d.213-216).

În contextul pretențiilor deduse judecății, Colegiul civil reține că, conform art. 7 alin.(1) Cod civil, *Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.* Or, odată ce fapta juridică care a dat naștere raportului juridic litigios este contractul de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 și dispoziția de plată nr. 309 eliberată de AEÎ „Trestieni-Invest" din 18.06.2007, în speța dată este aplicabilă legea materială existentă la data producerii situației juridice, adică Codul civil din redacția anului 2003.

Prin urmare, la soluționarea prezentei cauze civile instanța de fond în mod legal a aplicat prevederile Codului Civil în vigoare la data încheierii contractului de împrumut în redacția Codului Civil din 18.04.2002 în vigoare din 12.06.2003.

Colegiul civil reține că, conform prevederilor art. 8 alin.(1) Cod Civil (în redacția până la 01.03.2019), *drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile,* iar potrivit alin. (2) lit. a) *al aceloraşi articole, prevede că, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.*

Potrivit art. 9 alin.(1) Cod Civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019), *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.*

În temeiul art. 10 alin.(1) al Codului civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019) *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

În conformitate cu art. 11 lit.(c) Cod Civil (în vigoare până la 01.03.2019), *apărarea dreptului civil se face prin recunoașterea nulității actului juridic.*

Art. 195 Cod Civil (în vigoare până la 01.03.2019) declară că, *act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinței îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligațiilor civile.*

Prevederile art. 666 alin.(1), (2) Cod Civil (în vigoare până la 01.03.2019) statuează că, *(1)contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. (2) Contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.*

Articolul 667 alin.(1) Cod Civil (în vigoare până la 01.03.2019) prevede că, *părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte şi pot stabili conținutul lor.*

În conformitate cu prevederile art. 867 alin.(1) Cod Civil (în vigoare până la 01.03.2019), *prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.*

Conform art. 216 alin.(1) Cod Civil (în redacția până la 01.03.2019), *actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitatea absolută).*

Potrivit art. 217 alin.(1)-(3) Cod civil (în redacția până la 01.03.2019), *nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată o invocă din oficiu. (2) Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate. (3) Acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.*

În temeiul art. 219 Cod Civil (în redacția până la 01.03.2019), *actul juridic nul încetează cu efect retroactiv din momentul încheierii.*

Art. 220 alin.(1) Cod Civil (în redacția până la 01.03.2019) prevede că, *actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sînt nule dacă legea nu prevede altfel.*

Astfel, examinând apelul declarat de A.E.Î. „Trestieni-Invest”, prin prisma motivelor invocate, a materialelor dosarului, a probelor administrate în cauză și a

normelor de drept material și procesual aplicabile, Colegiul civil reține că, instanța de fond a stabilit corect situația de fapt și a aplicat în mod just normele de drept material, concluziile la care a ajuns fiind întemeiate pe un ansamblu complet de probe pertinente, concludente și legal administrate.

Or, obiectul acțiunii îl constituie constatarea nulității absolute a contractului de împrumut nr. 501 din 18.06.2007 și a dispoziției de plată nr. 309 din aceeași dată. În acest sens, se reiterează că, potrivit art.217 alin.(1)–(3) Cod civil (în redacția până la 01.03.2019), acțiunea în constatarea nulității absolute este imprescriptibilă, iar nulitatea poate fi invocată de orice persoană interesată, precum și din oficiu de instanța de judecată. De altfel, argumentele apelantului referitoare la tardivitatea introducerii acțiunii sunt neîntemeiate, or, instanța de fond în mod legal a respins excepția tardivității, corect reținând că termenul de prescripție nu este incident speței date.

Contrar susținerilor apelantului, instanța de fond a administrat probele în mod complet și nemijlocit, apreciindu-le conform prevederilor art. 130 alin.(1) CPC, în baza convingerii sale intime, formată în urma cercetării tuturor probelor în ansamblu.

Prin urmare, în mod justificat, instanța de fond a acordat o forță probantă determinantă, raportului de expertiză nr.1244-1248 din 25.07.2024 prin care s-a stabilit cu certitudine că semnătura din numele Andronache Elena din Contractul de împrumut nr.501 din 18 iunie 2007 și semnătura din Dispoziția de plată pe numele Andronache Elena nr.309 din 18.06.2007, la suma de 174000 lei, încheiate între Asociația de Economii și împrumut a Cetățenilor din Valea Țrestieni și Andronache Elena, nu a fost executată de către Andronache Elena, dar a fost executată de către o altă persoană prin procedeul imitației libere, adică raportul de expertiză nr.1244-1248 din 25.07.2024 confirmă fără echivoc că, semnăturile nu au fost executate de către reclamanta Andronache Elena, iar actele juridice contestate nu exprimă voința acesteia.

La acest aspect, Colegiul civil ține să sublinieze că, deși în raportul de expertiză din anul 2013 s-a utilizat formularea „probabil nu aparține”, acest fapt nu infirmă concluziile ulterioare, ci, dimpotrivă, este explicabil prin lipsa unor mostre suficiente la acel moment. Expertiza recentă, realizată în condiții tehnice superioare, oferă un grad sporit de certitudine și a fost corect valorificată de instanța de fond.

În aceeași ordine de idei, Colegiul civil apreciază că, instanța de fond, în mod întemeiat, a respins cererea de efectuare a unei expertize repetate în comisie, întrucât nu s-au constatat contradicții reale între concluziile expertizelor, iar solicitarea apelantului avea caracter dilatoriu. Deci, instanța subliniază că, expertiza repetată nu constituie un drept absolut al părții, ci se dispune doar în cazul unor dubii serioase și motivate asupra corectitudinii concluziilor expertului, circumstanțe care nu se regăsesc în speță. Mai mult ca atât, prin încheierea Curții de Apel Nord din 14 octombrie 2025, Colegiul civil s-a expus asupra dispunerii expertizei repetate în comisie, concluziile și considerentele reținute păstrându-și pe deplin valabilitatea.

În cererea de apel, apelantul mai invocă încălcarea principiul securității raporturilor juridice, instanța de apel considerând acest argument nefondat. Or, constatarea nulității absolute a unui act juridic nu contravine acestui principiu, întrucât un act lipsit de consimțământul real al părții nu poate produce efecte juridice valide. Menținerea unui

asemenea act ar reprezenta, dimpotrivă, o încălcare gravă a legalității și a protecției drepturilor fundamentale. În acest sens, conform art. 199 Cod civil (în redacția până la 01.03.2019), *(1) consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic.(2) Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discemământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat.* Or, potrivit raportului de expertiză nr.1244-1248 din 25.07.2024 se constată cu certitudine că, Andronache Elena nu și-a exprimat consimțământul la încheierea contractului de împrumut 501 din 18.06.2007 și nici la dispoziția de plată nr. 309 din 18.06.2007. Astfel va fi apreciată ca una întemeiată și legală concluzia instanței de fond potrivit căreia, contractul de împrumut 501 din 18.06.2007 încheiat între Asociația de Economii și împrumut a Cetățenilor din Valea Trestieni și Andronache Elena și dispoziția de plată nr. 309 eliberată de AEÎ „Trestieni-Invest" din 18.06.2007 în care este indicată suma împrumutului de 174000 lei și persoana căreia i s-a eliberat Elena Andronache este contrar normelor imperative. De altfel, contractul de împrumut fiind un act juridic,

Colegiul civil punctează că, pentru validitatea sa trebuie să întrunească condițiile de fond cerute de lege pentru actul juridic și anume manifestarea de voință să nu fi fost viciată de vreun viciu de consimțământ și să fie fundamentată pe o cauză valabilă, morală și licită.

Tot aici, Colegiul civil punctează că, în precedentul litigiu inițiat la cererea A.E.Î. „Trestieni Invest", instanța nu a stabilit cu certitudine autenticitatea semnăturii**,** ci a soluționat cauza pe baza probatoriului disponibil la acel moment, iar raportul de expertiză nr.1244-1248 din 25.07.2024 este o probă nouă, determinantă, care nu a putut fi valorificată anterior din motive obiective (lipsa mostrelor).

Prin urmare, pentru a fi incidentă noțiunea de autoritatea lucrului judecat, urmează să fie întrumite condiții cumulative și anume trebuie să existe tripla identitate: aceleași părți, același obiect, aceeași cauză juridică, însă în cazul din speță lipsește identitatea de obiect și de cauză, adică nu există autoritate de lucru judecat.

Jurisprudența CEDO și a instanțelor naționale spune clar că securitatea raporturilor juridice nu poate proteja un act juridic nul absolut, adică speța în cauză nu este „acoperită" de o hotărâre anterioară care nu a analizat-o direct.

Or, ultimul raport de expertiză nr.1244-1248 din 25.07.2024 schimbă fundamental situația de fapt**.** Securitatea raporturilor juridice nu poate prevala asupra constatării falsului și lipsei consimțământului. O expertiză nouă, clară și concludentă poate justifica examinarea nulității contractului, chiar dacă anterior a existat un litigiu conex.

În lumina celor expuse, în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul conchide că, prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat corect normele de drept material și procedural.

În temeiul celor enunțate supra, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticile formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord conchide că, soluția instanței de fond, cu privire la admiterea cererii de chemare în judecată

formulată de Andronache Elena către AEÎ „Trestieni-Invest” privind nulitatea actului juridic este una întemeiată și corectă.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră că, apelul declarat de A.E.Î. „Trestieni Invest” urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii contestate.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Respinge cererea de apel declarată de A.E.Î. „Trestieni Invest”.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Ungheni din 31 ianuarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Andronache Elena către A.E.Î. „Trestieni Invest”, privind nulitatea actului juridic.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător: Elena Grumeza

judecătorii: Natalia Costaș

Ivan Parii